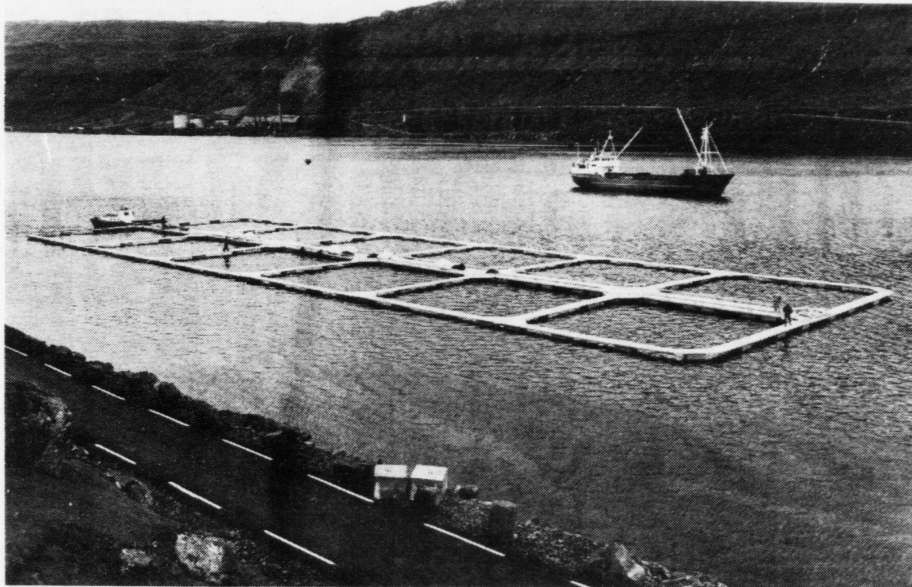

Shinkaj Maru skal royna undir Føroyum

Tá marknaðarnevndin hevur givið sítt stempul eru øll loyvir í lagi fyri at japanska fiskirannsóknarskipið Shinkaj Maru kann fara at royna undir Føroyum og gera surimiroyndir

Mánadagin vórðu samráðingar í landstýrinum millum landstýri og eina fimm manna nevnd frá japanska felagnum Jamarc, Japan Marine Fishery Resources Research Center, um at loyva japanska rannsóknarskipinum Shinkaj Maru at fiska svartkjaft frá januar til seinast í apríl komandi ár. Burturúr svartkjaftinum skal gerast surimi á sjónum.

Samráðingarnar endaðu við, at nú er so sáttmáli undirskrivaður. Og Shinkaj Maru fær loyvi at royna frá seinast í januar til seinast í apríl.

Endiliga

Svartkjafturin er eitt eynt mál í Føroyum í dag og keldur, sum vóru í svartkjaftavinnuni fyrr siga við Sosialin, »endiliga.«

–Feilurin við svartkjaftavinnuni var einfaldur, vit høvdu ongan kunneika til surimi-framleiðslu, áðrenn vit ofraðu allar milliðir í hesa vinnu. Vit skuldu havt sett okkum í samband við japanar beinanvegin, áðrenn ein einasti stertur av svartkjafti var veiddur, sigur keldan.

–Japanar vóru teir, sum uppfundu surimi-framleiðslu. Og í dag er ein risamarknaður fyri

hesi. Teir hava drúgvur royndir í surimiframleiðslu og teir kunnu leggja okkum lag á.

–Vit svartkjaftaævin-týrinum hava føroyingar prógvað, at teir kunnu veiða hendan fisk, har er ongin trupuleiki. Hinvegin vóru vit ikki førir fyri at finna ein markna. Ella í hvussu er ein markna, sum gav nóg høgan pris, og tað hava vit møguleika til nú.

Føroyingar umborð

Landstýrið hevur tryggjað sær at fáa úrslitið av øllum royndunum. Eisini er tryggjað í sáttmálanum, at triggir føroyingar kunnu vera við, sum kunnu fylgja við fiskiskapinum og surimiframleiðsluni.

Jamarc skal lata avgjald fyri hvørt kilo av svartkjafti, sum verður framleitt.

Málið er nú sent marknaðarnevndini til góðkenningar.

Løgtingið samtykti 7 november í ár lóg um at loyva japanskum skipum at fiska á føroysku ytru landleiðini. Ein treyt fyri, at landstýrið kann geva loyv til hetta er, at ein sáttmáli verður gjørdur við japanskt felag.

jústinus

Laksur onga adressu

Fusk ella lusk

Politi og heilsumyndugleikar máttu koma uppí, tí ongin vildi kennast við laks, sum var endaður á sláturvirkinum hjá Mortan Johannesen í Kalbak

Herfyri var stóralarmur settur í verk, tí at ongin vildi kennast við merki-seðlarnar, á einum parti av laksi, sum var komin á sláturvirkid hjá Mortan Johannesen í Kalbak.

–Orsökini til at vit fóru at gera kanningar vórðu at Mortan Johannesen í fyrstu atløgu gav okkum skeiv boð, sigur Ásmundur Gudjónsson á Heilsufrøðiligu Starvsstovuni.

–Eftirlitsfólk hjá okkum gav boð, tí at tann alarin sum stóð á merkiseðlinum segði, at hann ikki átti laksin.

Greiðar reglur

Heilsufrøðiliga Starvsstovan hevur greiðar reglur,

tá er ivi er um, hvar fiskur stavar frá. Og tí fór umboð fyri stovuna saman við politinum at kanna málið.

–Vit kannaðu teir alarar, sum vanliga lata til sláturvirkid í Kalbak. Men komu ikki fram á nakað. Seinni boðar Mortan Johannesen okkum frá, at fiskurin stavar frá einum alibrúki í Kalbaksfirði og hesum játtaðu eigararnir eisini, sigur Ásmundur Johannesen.

–Tá ivi er um upprunin hjá fiski, so reagerað vit beinanvegin og hugsa um talan er um lusk ella fusk ella bæði. Tiltakið hjá okkum hesuferð var púra óneyð-

ugt, um vit høvdu fingið røttu upplýsingarnar, sigur Ásmundur Gudjónsson.

Strangt eftirlit

Orsøkin til at so strangt eftirlit er á alifiskinum er, at tað ikki undir nøkrum umstøðum má koma fyri, at heilivágsrestir finnast í fiskinum, sum er komin á marknaðin.

–Alararnir hava skrivliga fráboðanarskyldu til eftirlitsfólk hjá okkum í økinum, tá fiskur verður tikin og tá heilivágurin verður givin, sigur hann.

–Í hesum førinum hevur kiksað við fráboðanini. Alibrúkin, sum hava givið heilivág,

eru í karantenu eina tíð aftaná, og í hesum førinum vildu vit tryggja okkum, at fiskurin ikki stavaði frá alibrúki í karantenu, sigur Ásmundur Gudjónsson.

Skipanin virkar

–Eftirlitsskipanin hjá Heilsufrøðiliga Starvsstovuni virkar. Vit hava enn ongan fráboðan fingið frá fiskakeyparunum at heilivágur er funnin í laksinum. Eru vit í íva um fiskurin hjá einum alara er nóg góður, so kunnu vit steðga honum í at selja fiskin. Hetta hava vit heimild til, sigur Ásmundur Gudjónsson.

jústinus

Egil Toftegård, stjóri

Góði prísurin hevur seg

–Tó er tað ikki nakað gott uppskot at leggja flotan restina av árinum, sigur hann

Upsaprisurin lækkar, tí at so nógur óseldur uppsi er á goymslu, serliga í Týsklandi. Røddir hava verið frammi um at leggja flotan tað sum eftir er av árinum.

–Hetta haldi avgjørt ikki er nakað gott hug-

skot. Tí leggja vit flotan, so kemur púrt einki burturúr, sigur Egil Toftegård, stjóri á handils og Frystivirkinum.

–Annars haldi eg ikki, at tað stendur so illa til. Upsaprisurin hevur mang-

ann er nú. Vit kunnu í løtuni lata seks krónur fyri kiloið, men eg rokni við at hann fer at falla eini 40 oyru afturat í ár, sigur Egil Toftegård.

Upp eftir nýggjár

–Vit rokna við at

prísurin fer at hækka eftir nýggjár, og tað er eisini tekin um, at goymslurnar uttanlanda ikki eru so stórar. Prísurin er lágur í løtuni, men eg havi ikki lagt merki til, at tað er ringt at sleppa av við upsan, sigur Egil Tof-

gárd.

Handils og Frystivirkid er eitt av teimum stóru virkjunum í landinum. Og upsar eigur stórsta partin av framleiðsluni hjá virkinum. Egil Toftegård sigur at í fjór var upsar 87 prosent av tí fiski virkið tók ómóti og higartil í ár eigur upsar 85 prosent. Tað eru serliga kubatrolararnir, sum landa til virkið.

jústinus

